

plk prof. dr hab. inż. Tomasz Jałowiec
Wydział Zarządzania i Dowodzenia
Akademia Sztuki Wojennej
al. Chruściela 103
00-910 Warszawa

Warszawa, 27.05.2024 r.

RECENZJA

dorobku naukowego, osiągnięć dydaktycznych, popularyzatorskich, organizatorskich
oraz współpracy międzynarodowej w postępowaniu habilitacyjnym

Pani dr Anny Olgi Dziurny
wszczętym w dziedzinie nauk społecznych
w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie

Podstawy formalne wykonania recenzji:

- Uchwała nr 13/2023//2024 Rady Dyscypliny Naukowej Nauki o Bezpieczeństwie Akademii WSB z dnia 11.03.2024 r. w sprawie powołania komisji habilitacyjnej w sprawie powołania komisji habilitacyjnej w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego dr Annie Oldze Dziurny w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie;
- dokumentacja postępowania habilitacyjnego obejmująca: wniosek Habilitantki z dnia 14.12.2023 o przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie; autoreferat przedstawiający opis dorobku i osiągnięć naukowych, w szczególności określonych w art. 219 ust. 1 pkt. 2 ustawy; wykaz osiągnięć naukowych, stanowiących znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny;
- publikacje Pani dr Anny Olgi Dziurny przesłane w formie papierowej oraz elektronicznej;
- kopia dyplomu potwierdzającego posiadanie stopnia naukowego – doktor.

1. Ogólna charakterystyka sylwetki naukowo-badawczej Habilitantki

Pani dr A. O. Dziurny w 2008 roku uzyskała tytuł zawodowy magistra ekonomii w specjalności logistyka - podmiot nadający: Wydział Strategiczno-Obronny Akademii

Obrony Narodowej. Stopień doktora w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie został nadany Pani dr Annie Oldze Dziurny w 2012 roku przez Radę Wydziału Bezpieczeństwa Narodowego Akademii Obrony Narodowej na podstawie rozprawy doktorskiej pod tytułem: *Model bezpieczeństwa ekonomicznego Rzeczypospolitej Polskiej w warunkach globalnych i regionalnych zagrożeń oraz wyzwań cywilizacyjnych*. Promotorem rozprawy był prof. dr hab. inż. Piotr Sienkiewicz.

Pani dr A. O. Dziurny w latach 2014-2017 pracowała na stanowisku adiunkta w Instytucie Logistyki Wydziału Zarządzania i Dowodzenia Akademii Obrony Narodowej (AON), która od 2016 roku zmieniła nazwę na Akademię Sztuki Wojennej (ASzWoj). Od października 2017 do września 2019 była zatrudniona na stanowisku adiunkta w Instytucie Socjologii Wydziału Nauk Historycznych i Społecznych Uniwersytetu Stefana Kardynała Wyszyńskiego (UKSW). Od października 2019 roku pracuje na stanowisku adiunkta w Instytucie Ekonomii i Finansów, Wydziału Społeczno-Ekonomicznego Uniwersytetu Stefana Kardynała Wyszyńskiego. Ponadto od 2022 roku pełni funkcję eksperta Centrum Gospodarki Światowej UKSW. Dodatkowo, w latach 2012-2016 była zatrudniona w ramach umowy cywilno-prawnej jako wykładowca w Instytucie Socjologii Wydziału Nauk Historycznych i Społecznych UKSW oraz jako specjalista ds. prognozowania (1/2 etatu) w projekcie *System prognozowania polskiego rynku pracy* realizowanym przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych.

Habilitantka od 2006 roku jest członkiem Towarzystwa Wiedzy Obronnej, a od 2023 Polskiego Towarzystwa Nauk o Bezpieczeństwie. Ponadto w latach 2006-2019 była członkiem Towarzystwa Ekonomii Militarnej (Gesellschaft für Militärökonomie e.V.) z siedzibą w Koblencji w Republice Federalnej Niemiec.

Zgodnie z przesłaną dokumentacją – brak informacji, aby Habilitantka ubiegała się uprzednio o nadanie stopnia doktora habilitowanego.

Podsumowując sylwetkę Habilitantki, należy stwierdzić, że Pani dr A. O. Dziurny posiadając stopień doktora, zgodnie z art. 219 Ustawy z dnia 20.07.2018 Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, spełnia podstawowy warunek dopuszczenia do postępowania habilitacyjnego. Obszar zainteresowań badawczych jest ściśle powiązany z polami badawczymi dyscypliny nauki o bezpieczeństwie.

2. Ocena osiągnięcia naukowego

Pani dr A. O. Dziurny jako osiągnięcie, o którym mowa w art. 219 ust. 1 pkt. 2 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 2018, poz. 1668 z późn. zm.) wskazała autorską monografię naukową pt. *Realizm prognoz rozwoju świata przedstawionych w raportach Klubu Rzymskiego. Implikacje dla nauk o bezpieczeństwie*, UKSW, Warszawa 2023, ss. 442 (wydanie drugie poprawione, uzupełnione i poszerzone). Recenzentami wydawniczymi byli: prof. dr hab. Andrzej Szymonik oraz dr hab. inż. Zbigniew Ciekankowski prof. MANS.

Wskazana jako osiągnięcie naukowe publikacja została ukierunkowana na rozwiązanie głównego problemu badawczego, sformułowanego w postaci pytania: jak należy ocenić realizm prognoz sformułowanych w raportach Klubu Rzymskiego oraz jakie wnioski wypływają z tych ocen dla rozwoju współczesnej i przyszłej cywilizacji światowej? Monografia z roku 2023 jest uzupełnioną i poszerzoną wersją pierwszego wydania z roku 2020, co może wzbudzać pewne kontrowersje w przypadku prac stanowiących podstawę w postępowaniach awansowych, nie mniej jednak należy zauważyć, że uzupełnienia polegały na przedstawieniu zweryfikowanych oraz nowych, zaktualizowanych danych statystycznych analizowanych problemów rozwojowych współczesnego świata. W efekcie poszerzono i dopełniono rozważania o analizy nowych raportów oraz pełniejsze odniesienie podjętej problematyki do metodycznych oraz merytorycznych dociekań nauk o bezpieczeństwie. W drugim wydaniu monografii, wskazanej jako osiągnięcie naukowe przedmiotem analiz uczyniono jeden wcześniejszy raport, którego nie uwzględniono w głębszych analizach oraz dwa nowe raporty z początków trzeciej dekady XXI wieku. Poza tym druga edycja przedmiotowej publikacji zawiera również dodatkowe, przekrojowe rozważania odnoszące się do opracowań spoza głównego nurtu dociekań Klubu Rzymskiego. Zasadniczym nowym elementem autorskiej monografii Habilitantki stała się orientacja na implementację metodyki dociekań przeprowadzonych w raportach do wykorzystania przez nauki o bezpieczeństwie, czemu poświęcono w sposób szczególny podrozdział 1.4. oraz rozdział 4. (niewystępujący w poprzedniej wersji). Wątki te zostały także uwzględnione w zakończeniu pracy.

W konsekwencji podjętego wysiłku badawczego, bazując na pierwszej edycji monografii Habilitantka odniosła się do: metodycznych podstawy tworzenia globalnych modeli rozwojowych mogących zostać wykorzystanych w dalszym formułowaniu prognoz rozwojowych wobec zagrożeń i wyzwań cywilizacyjnych współczesnego świata; globalnych modeli rozwojowych zawierających elementy możliwe do wykorzystania w monitorowaniu procesów rozwojowych współczesnego świata; cywilizacyjnych determinant globalnych i regionalnych modeli rozwojowych, które mogą lub powinny zostać wykorzystane w procesie budowy modelu rozwojowego świata; weryfikacji prognoz rozwojowych i wyzwań cywilizacyjnych sformułowanych w modelach Klubu Rzymskiego; możliwości transmisji metodycznego, analitycznego i utylitarnego dorobku Klubu Rzymskiego do badań podejmowanych w obszarze stanowiącym przedmiot poznania dyscypliny nauki o bezpieczeństwie.

Treści monografii wskazują na liczne możliwości implementacji dorobku badań naukowych ukierunkowanych na wyjaśnienie i opis problematyki globalizacji i regionalizacji, przede wszystkim z obszaru nauk ekonomicznych do nauk o bezpieczeństwie. Takie podejście wychodzi naprzeciw interdyscyplinarnemu ujęciu nauk o bezpieczeństwie, które w obecnych uwarunkowaniach społecznych, ekonomicznych, politycznych czy gospodarczych wydaje się być kluczowe.

Dokonując szczegółowej oceny monografii naukowej wskazanej jako osiągnięcie naukowe, pod kątem wkładu otrzymanych wyników badań w rozwój dyscypliny nauki o bezpieczeństwie należy wskazać, że największą wartość stanowi rozwiązanie problemów naukowych związanych z identyfikacją i egzemplifikacją głównych procesów rozwojowych współczesnego świata postrzeganych ze względu na potencjalne zagrożenia dla nich, środowiska w którym zachodzą oraz ich bezpiecznego kształtowania.

Poddane opiniowaniu osiągnięcie naukowe Habilitantki wnosi znaczący wkład w rozwój dyscypliny nauki o bezpieczeństwie, czym spełnione zostały wymagania art. 219 ust. 1 pkt. 2. Ustawy z dnia 20.07.2018 Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce w zakresie stopnia naukowego doktora habilitowanego.

3. Ocena pozostałej działalności naukowo-badawczej Habilitantki

3.1. Charakterystyka i ocena dorobku publikacyjnego po uzyskaniu stopnia doktora

Habilitantka, w przesłanej dokumentacji wskazała w tabeli (autoreferat, s. 12.), że po uzyskaniu stopnia doktora, poza publikacją wskazaną jako osiągnięcie naukowe opublikowała:

- 1 monografię autorską;
- 3 monografie współautorskie;
- 1 redakcję naukową monografii;
- 9 artykułów autorskich;
- 5 artykułów współautorskich;
- 40 autorskich rozdziałów w monografiach;
- 14 współautorskich rozdziałów w monografiach.

Po szczegółowej weryfikacji należy jednak dostrzec, że powyżej wskazana monografia autorska stanowi pierwszą edycję monografii wskazanej jako osiągnięcie naukowe, zaś dwóch spośród trzech monografii współautorskich nie można przypisać do wskazanego zbioru, bowiem są to wyłącznie niepublikowane sprawozdania z badań przeprowadzonych w ramach badań statutowych uczelni, w której wówczas Habilitantka była zatrudniona. Zalecałbym zatem w przyszłości większą staranność i precyzję w syntetycznym prezentowaniu wykazu posiadanego dorobku publikacyjnego.

Sumaryczna liczba punktów zgodnie z listą MNiSW (za wskazane w autoreferacie lata 2017-2022) wynosi 505, co należy uznać za wynik skromny.

Wskaźnikowy wymiar dorobku Pani dr A. O. Dziurny przedstawiał się zgodnie z danymi zawartymi w wykazie na podstawie w ogólnodostępnej przeglądarki Publish or Perish następująco: zindeksowanych 23 publikacje, z czego 5 było cytowanych łącznie 8 razy, co również nie jest wynikiem imponującym.

Problematyka większości publikacji Habilitantki dotyczy bezpośrednio lub pośrednio interdyscyplinarnej tematyki współczesnego bezpieczeństwa obejmując swym zasięgiem dwa zasadnicze obszary badawcze, tj. globalne i regionalne zagrożenia bezpiecznego rozwoju świata oraz bezpieczeństwo ekonomiczne państwa.

W znacznej większości prace Habilitantki zostały przygotowane w języku polskim, natomiast: 10 opublikowano w języku rosyjskim, 7 – w języku angielskim, 1 – w języku niemieckim oraz 1 – w języku ukraińskim.

Podsumowując dorobek publikacyjny Habilitantki, należy wskazać, że nie jest on z pewnością imponujący, biorąc chociażby pod uwagę zasięg publikowanych prac, ale w moim przekonaniu jest wystarczający do spełnienia w niezbędnym stopniu wymogów w ocenianym obszarze w postępowaniu o nadaniu stopnia doktora habilitowanego we wnioskowanej dyscyplinie. Biorąc pod uwagę całościowy, jakościowy wymiar dorobku publikacyjnego, oceniam go pozytywnie.

3.2. Udział w projektach badawczych, działalność ekspercka oraz dorobek w zakresie recenzji prac naukowych

Pani dr A. O. Dziurny po uzyskaniu stopnia doktora była członkiem dwóch zespołów badawczych w nw. projektach finansowanych z środków zewnętrznych:

1. Projekt rozwojowy nr O R00 0032 09 finansowany przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach projektu rozwojowego w obszarze obronności „Instytucjonalizacja i optymalizacja hierarchicznego modelu matrycy bezpieczeństwa publicznego oraz systemu zarządzania zasobami i działaniami ratowniczymi” (2010-2011).
2. Projections of the Educational System in Poland Based on Labour Market Trends, “International Journal of New Economics and Social Sciences (IJONESS)”, 2022.

Ponadto jako trener uczestniczyła w projekcie szkoleniowym „Efektywne NGO i Izby Gospodarcze” (nr projektu: POWR.02.16.00-00-0048/16; okres: 2018-2020) realizowanym przez Instytut Badań nad Demokracją i Przedsiębiorstwem Prywatnym. Tematyka szkoleń: innowacje produktowe i procesowe w przedsiębiorstwie, bezpieczeństwo ekonomiczne przedsiębiorstwa, prognozowanie rozwoju przedsiębiorstwa oraz w projekcie szkoleniowym „Optymalizacja funkcjonowania gmin otaczających miasta” w ramach Programu 1. GOSPOSTRATEG – strategiczny program badań naukowych i prac rozwojowych „Społeczny i gospodarczy rozwój Polski w warunkach globalizujących się rynków” realizowanym wspólnie z MSWiA.

Habilitantka, w przesłanej dokumentacji wykazała jedną aktywność recenzyjną w odniesieniu do Kwartalnika „Polska – Europa – Świat” nr 3(35)/2016 „Problemy

gospodarcze w perspektywie przyszłości” wykonanego przez zespół 15 autorów, Komitet Prognoz „Polska 2000” Plus, Warszawa 2016, ss. 203.

Habilitantka wykazała się niezbędną aktywnością w realizacji projektów badawczych oraz minimalną w zakresie działalności jako recenzentka publikacji naukowych.

3.3. Wystąpienia na konferencjach naukowych oraz udział w ich organizacji

Pani dr A. O. Dziurny prezentowała wyniki swoich badań naukowych na krajowych oraz międzynarodowych konferencjach naukowych. Po uzyskaniu stopnia doktora wygłosiła referaty na 38 krajowych oraz 16 międzynarodowych konferencjach i seminariach naukowych prezentując uzyskane wyniki przeprowadzonych badań.

Habilitantka, po uzyskaniu stopnia doktora była członkiem lub sekretarzem 4 komitetów organizacyjnych międzynarodowych i krajowych konferencji naukowych.

Aktywność w zakresie prezentacji uzyskiwanych wyników badań w trakcie konferencji naukowych oceniam jako zadowalającą, bowiem w znacznej większości ma ona znikomy charakter międzynarodowy.

3.4. Staże/doświadczenie w instytucjach naukowych

Habilitantka w przesłanej dokumentacji wskazała, że zdobywała doświadczenie naukowe w szczególności jako:

1. Członek zespół Młodych Naukowców Komitetu Prognoz PAN „Polska 2000”; kadencja w latach 2010-2014.
2. Specjalista ds. prognozowania w okresie etatu od lipca 2020 r. do kwietnia 2022 r. w ramach realizacji projektu badawczego „System prognozowania polskiego rynku pracy” nr POWR.02.04.00-00-0083. w Instytucie Pracy i Spraw Socjalnych.
3. Członek zespołu analitycznego (od września 2022 r. do chwili obecnej). Centrum Gospodarki Światowej UKSW.

Należy jednak dostrzec brak staży naukowych realizowanych w czołowych, akademickich ośrodkach krajowych prowadzących badania w ramach nauk o bezpieczeństwie oraz w ośrodkach zagranicznych.

Wskazana powyżej współpraca naukowa Habilitantki koncentrowała się wokół głównego nurtu jej zainteresowań, a jej wymiernymi efektami była wspólna realizacja projektów badawczych oraz wykorzystanie zdobytego doświadczenia w działalności publikacyjnej.

Habilitantka posiada niezbędne doświadczenie zdobyte w trakcie realizacji zadań o charakterze naukowym w ośrodkach naukowych.

4. Ocena działalności dydaktycznej oraz popularyzacyjnej Habilitantki

Habilitantka posiada niezwykle bogate doświadczenie dydaktyczne. Po uzyskaniu stopnia doktora od 1 października 2012 r. do 30 września 2023 r. przeprowadziła łącznie 1398 godzin wykładów; 3284 godziny ćwiczeń; 764 godziny konwersatorium; 120 godzin wykładów monograficznych; 368 godzin seminariów licencjackich oraz 16 godzin seminariów magisterskich w takich uczelniach jak: w Akademii Obrony Narodowej (Akademia Sztuki Wojennej); Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego.

W ramach promocji studentów była promotorem obronionych łącznie 60 prac licencjackich i 3 prac magisterskich; w tym w:

- Instytucie Logistyki WZiD AON (ASzW) – 28 prac licencjackich;
- Instytucie Socjologii WNHiS UKSW – 12 prac licencjackich;
- Instytucie Ekonomii i Finansów WS-E UKSW – 20 prac licencjackich i 3 prac magisterskich.

Brak informacji o pełnieniu przez Habilitantkę funkcji promotora pomocniczego w zakończonych postępowaniach o nadanie stopnia doktora.

Aktywnie współpracowała z otoczeniem społecznym i gospodarczym, w szczególności poprzez:

1. Przeprowadzenie szkoleń z obsługi systemu prognozowania polskiego rynku pracy (w ramach projektu nr POWR.02.04.00-00-0083) dla pracowników wojewódzkich urzędów pracy oraz powiatowych urzędów pracy, w okresie od lutego 2021 r. do kwietnia 2021 r.
2. Uczestnictwo jako trener w projekcie szkoleniowym „Efektywne NGO i Izby Gospodarcze”, nr projektu: POWR.02.16.00-00-0048/16 (2018-2020),

realizowanym przez Instytut Badań nad Demokracją i Przedsiębiorstwem Prywatnym. Tematyka szkoleń: innowacje produktowe i procesowe w przedsiębiorstwie, bezpieczeństwo ekonomiczne przedsiębiorstwa, prognozowanie rozwoju przedsiębiorstwa.

3. Uczestnictwo jako trener w projekcie szkoleniowym „Optymalizacja funkcjonowania gmin otaczających miasta” w ramach Programu 1. GOSPOSTRATEG – strategiczny program badań naukowych i prac rozwojowych „Społeczny i gospodarczy rozwój Polski w warunkach globalizujących się rynków” realizowany wspólnie z MSWiA.
4. Uczestnictwo w opracowaniu dokumentu „Strategia rozwoju gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy Izabelin”, organizator: Gmina Izabelin, Gminne Przedsiębiorstwo Wodno-Kanalizacyjne „Mokre Łąki” sp. z o.o., maj-wrzesień 2022 roku.
5. Przeprowadzanie „Badanie 360 stopni dla Rzeszowskiej Agencji Rozwoju Regionalnego w okresie 2022-2023. Analizy – wnioski – prognozy”.
6. Opracowanie w 2023 roku Strategii Rozwojowej do 2030 roku dla Rzeszowskiej Agencji Rozwoju Regionalnego.

Podsumowując, należy stwierdzić, że Pani dr A. O. Dziurny posiada niezwykle bogate doświadczenie dydaktyczne oraz aktywnie współpracuje z otoczeniem społecznym i gospodarczym w ramach prowadzonej aktywności badawczej.

7. Wniosek końcowy

Biorąc pod uwagę przedstawione powyżej w recenzji szczegółowe opinie na temat poszczególnych obszarów aktywności Habilitantki, stwierdzam, że:

- działalność naukowo-badawcza Pani dr A. O. Dziurny ukierunkowana na problemy współczesnego bezpieczeństwa stanowi oryginalny dorobek powiązany z obszarami badawczymi nauk o bezpieczeństwie;
- Habilitantka wykazała się istotną aktywnością naukową realizowaną w więcej niż jednej uczelni;
- wykazane osiągnięcia naukowe, obejmujące monografię naukową pt. *Realizm prognoz rozwoju świata przedstawionych w raportach Klubu*

Rzymskiego. Implikacje dla nauk o bezpieczeństwie oraz inne osiągnięcia Habilitantki wskazane w autoreferacie i wykazie osiągnięć naukowych, stanowiących znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny stanowią znaczący wkład w rozwój dyscypliny nauki o bezpieczeństwie.

Pozytywna ocena spełnienia wymogów formalnych wynikających z zapisów Ustawy z dnia 20.07.2018 Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 poz. 478, z późn. zm.) oraz pozostałych aktywności związanych z realizacją zadań w środowisku naukowym zajmującym się problemami współczesnego bezpieczeństwa pomimo wykazanych w treści recenzji niedomagań upoważnia do poparcia wniosku Pani dr Anny Olgi Dziurny w postępowaniu habilitacyjnym w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie.

Wobec powyższego popieram wniosek o nadanie stopnia doktora habilitowanego Pani dr Annie Oldze Dziurny w postępowaniu habilitacyjnym w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie.

.....
T. Jutowski